50784 - Sakalı kesmek orucu bozar mı?

Soru

Ramazan'ın gündüzünde sakalı kesmek orucu bozar mı? Allah Teâlâ, bizi ve bütün müslümanları sakalı kesmekten korusun!

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Sakalı bırakmayı emreden açık ve sahih hadisler gereği, bir erkeğin Ramazan veya başka aylarda sakalını kesmesi haramdır.

Bu hadislerden bazıları şunlardır:

[خَالِفُوا المُشْرِكِينَ، وَفِّرُوا اللِّحَى، وَأَحْفُوا الشَّوَارِبَ. رواه البخاري ومسلم]

"Müşriklere aykırı hareket edin! Sakalları (olduğu gibi) bırakın ve bıyıkları kısaltın."[1]

Başka bir hadiste şöyle buyurmuştur:

[جُزُّوا الشَّوَارِبَ، وَأَرْخُوا اللِّحَى، خَالِفُوا الْمَجُوسَ. رواه مسلم]

"Bıyıklardan alın (kısaltın), sakalları uzatın ve mecusilere aykırı hareket edin."[2]

Allâme İbn-i Muflif -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"İbn-i Hazm, bıyığı kısaltmanın ve sakalı uzatmanın farziyeti konusunda icmâ olduğunu belirtmiştir."

İkincisi:

Sakalı kesmek, orucu bozan şeylerden değildir. Fakat oruçlunun ecrini eksiltir. Aynı şekilde yalan ve gıybet gibi bütün günahlar da oruçlunun ecrini eksiltir.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin- orucun farz kılınmasının hikmeti sorulduğunda o şöyle cevap vermiştir:

"Allah Teâlâ'nın:

[يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ] سورة البقرة الآية: 183

"Ey îmân edenler! Oruç, sizden önceki (ümmet)lere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. Umulur ki (itaatte bulunmak ve yalnızca O'na ibâdet etmek sûretiyle sizinle günahlar arasına önlem kılarak Rabbinizden) korkarsınız."[3]

Âyetini okuduğumuz zaman orucun farz kılınmasındaki hikmetin; takvâ ve Allah Teâlâ'ya ibâdet etmek olduğunu anlarız.

Takvâ, haramları terk etmektir. Mutlak olarak zikredildiğinde emredilen şeyleri yapmayı ve yasakları terk etmeyi kapsar.

Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ وَالْجَهْلَ، فَلَيْسَ لِلهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ.] رواه البخاري

"Kim yalan söylemeyi, yalanla iş görmeyi ve cehâleti terk etmezse, Allah'ın, onun yemesini ve içmesini bırakmasına (oruç tutmasına) ihtiyacı yoktur."[4]

Buna göre oruçlunun farzları yerine getirmesi, haram sözler ve haram fiillerden uzak durması gerektiğine vurgu yapılmaktadır. İnsanları çekiştirmemeli (gıybet etmemeli), yalan söylememeli, aralarında laf taşımamalı, haram alış-veriş yapmamalı ve bütün haramlardan uzak durmalıdır. İnsan tam bir ay boyunca bunu yaparsa, senenin kalan kısmında kendi kendine istikâmet üzere olacaktır.

Fakat üzülerek ifâde etmek gerekirse, oruçluların pek çoğunun oruçlu günleri ile oruçsuz günleri

arasında bir fark görülmemektedir. Onlar âdetleri olduğu gibi yine farzları terk etmekte ve haramları işlemektedirler. Onların üzerinde orucun vakarı hissedilmemektedir. Bu fiiller orucu bozmaz, ama sevabını eksiltir. Bazen terazide bu fiiller orucun ecrinden ağır gelebilir ve oruçlunun sevabı zâyi olur."[5]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Buhârî, hadis no: 5892. Müslim, hadis no: 259

[2] Müslim, hadis no: 260

[3] Bakara Sûresi: 183

[4] Buhârî, Oruç kitabı, Yalan söylemeyi ve yalanla iş görmeyi terk etmeyenin orucu hakkındaki bab, hadis no: 1903

[5] Muhammed b. Salih el-Useymîn, "Mecmû' Fetâvâ İbn-i Useymîn", c: 19, soru no: 233